

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

iniziativa
da las alps

Altdorf/Innsbruck/Schaan, 28. januar 2014

Skupno sporočilo za medije Alpske pobude, Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) in avstrijske stranke Zeleni

Alpska tranzitna borza je s pravnega vidika izvedljiva

S pravnega vidika ni ničesar, kar bi oviralo vzpostavitev Alpske tranzitne borze (ATB), a le pod pogojem, da bodo alpske države za ta projekt izkazale politično voljo, se glasi sklepna misel študije, ki je bila izdelana po naročilu evropske regije Tirolska – Južna Tirolska - Trentino.

„Za vzpostavitev Alpske tranzitne borze ni nepremostljivih pravnih ovir,“ ugotavlja Astrid Epiney, direktorica Evropskega inštituta pri Univerzi v Fribourgu, v svoji študiji o združljivosti instrumenta alpske tranzitne borze z zahtevami zakonodaje EU. Študijo je naročila evropska regija Tirolska – Južna Tirolska - Trentino. „Če želimo čezalpski tovorni promet učinkovito preusmeriti na železnico in s tem učinkovito zmanjšati negativne posledice za okolje v prizadetih regijah, je malo verjetno, da bi bile na voljo alternativne rešitve, ki bi bile podobno učinkovite kot Alpska tranzitna borza,“ nadaljuje Astrid Epiney v sklepnem delu raziskave. Pogoj za uvedbo tega učinkovitega instrumenta je politična volja alpskih držav. V pravnem smislu bi bilo treba prilagoditi le prometni sporazum med Švico in EU, ki ureja odnose med Bernom in Brusljem na področju prometne politike. Kot je predvideno, naj bi do spremembe sporazuma prišlo že v naslednjih letih.

Infrastruktura za preusmeritev prometa ne zadostuje

„Nekaj je povsem jasno: brez uvedbe Alpske tranzitne borze ne bo prišlo do preusmeritve,“ je prepričan Fabio Pedrina, predsednik Alpske pobude. Tudi leta 2012 objavljena študija švicarskega Zveznega urada za promet o učinkih, ki naj bi jih ob preusmeritvi prometa imela t. i. nova železniška alpska transversala (NEAT), je pokazala, da bi bilo samo zaradi baznih predorov s ceste na železnico preusmerjeno le majhno število tovornih vozil. Dejansko je že danes zmogljivost predorov pod Gotthardom in Lötschbergom izkoriščena le v približno 60 odstotkih. Problema čezalpskega tranzita ne bo rešila nova infrastruktura. „Regije na alpskem območju in zunaj njega se zato morajo zavedati svojih potencialov in omejenih zmogljivosti na področju prometa, razvijati morajo vizije in konkretna merila kakovosti ter določiti cilje zmanjševanja pretoka tovornega prometa,“ je poudarila Claire Simon, direktorica Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA).

Mednarodno zavezništvo za alpsko tranzitno borzo

Alpska tranzitna borza je poleg naklonjenosti Alpske pobude in CIPRE deležna tudi politične in regionalne podpore: evropska regija Tirolska - Južna Tirolska – Trentino, denimo, vzpostavitev borze zahteva že več let. Na skupnem zasedanju pokrajinskih zborov Južne Tirolske in Trentina ter deželnega sveta Tirolske leta 2011 je bila prav glede tega vprašanja oblikovana skupna zahteva, ki je bil naslovljena na italijansko vlado. Maja 2012 so tudi druge tranzitne regije v Alpah v okviru evropskega projekta iMonitraf pripravile skupno izjavo, v kateri so zahtevale uvedbo ustreznega usmerjevalnega instrumenta. „Ali bodo zahteve alpskih regij izpolnjene, s tem pa upoštevana politična volja prebivalcev, je sedaj odvisno od vlad alpskih držav,“ je povzel Georg Willi, govorec stranke Zelenih v avstrijskem parlamentu, pristojen za vprašanja prometa.

In kako bi delovala alpska tranzitna borza?

Alpska tranzitna borza (ATB) je instrument za usmerjanje težkega tovornega prometa. Alpske države bi omejile število voženj tovornih vozil čez Alpe in za to število tudi podelile ustrezno število tranzitnih pravic, s katerimi bi na trgu trgovala prevozna podjetja. Prevoz ostalega tovora bi se odvijal po železnici. Različne študije, med drugim študije fribourške univerze, katerih izdelavo je naročila evropska regija Tirolska – Južna Tirolska - Trentino, dokazujejo, da je projekt vzpostavitve alpske tranzitne borze pravno izvedljiv, preusmeritev tovora na železnico pa bi imela pozitivne učinke.

Prof. dr. Astrid Epiney, Univerza v Fribourgu: O združljivosti vzpostavitve alpske tranzitne borze z zahtevami zakonodaje EU. Študija je bila izdelana po naročilu evropske regije Tirolska – Južna Tirolska – Trentino in je objavljena na:

http://www.unifr.ch/euroinstitut/assets/files/pdf/cahiers_fribourgeois/Cahier_15.pdf (de).

Študija o posledicah dokončanja projekta NEAT za doseganje cilja preusmeritve tovornega prometa je objavljena na

<http://www.bav.admin.ch/dokumentation/publikationen/00568/00571/04259/> (de).

Za več informacij:

- Fabio Pedrina, Predsednik Alpske pobude, +41 79 249 29 42
- Claire Simon, Direktorica CIPRA, claire.simon@cipra.org, +423 237 53 53
- Georg Willi, Govorec stranke Zelenih v avstrijskem parlamentu, pristojen za vprašanja prometa, +43 664 543 57 53

Alpska pobuda

Alpska pobuda (retorom. Iniziativa da las Alps) je švicarsko društvo, ki si prizadeva za zmanjšanje negativnih učinkov tovornega prometa na območju Alp. Društvo je v Švici pod istim imenom sprožilo postopek za sprejetje pobude, da v švicarsko ustavo vpiše nov člen, ki se nanaša na varovanje alpskega območja pred tranzitnim prometom. Alpsko pobudo so državljani sprejeli 20. februarja 1994.
www.alpeninitiative.ch

CIPRA – raznolika in pestra

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je nevladna krovna organizacija z nacionalnimi odbori in regionalnim odborom v vseh sedmih alpskih državah. Z, ki zastopa več kot sto društev in organizacij iz sedmih alpskih držav. CIPRA Zse zavzema se za trajnostni razvoj na območju Alp, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter za regionalno raznovrstnosti in reševanje skupnih problemov v alpskem prostoru.

www.cipra.org